

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

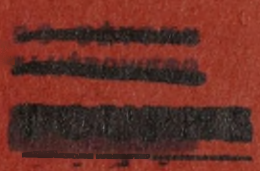

5785

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

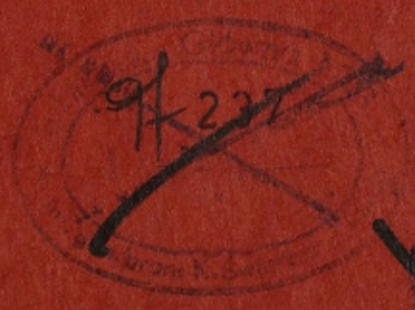

Egz. Nr 2

Pplk dypl. Edward LECH

**ZASADY ORGANIZACJI I PLANOWANIA MARSZU
PRZEZ PUŁK**

Konspekt wykładu

9740713
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiarów Specjalnych
Nr ewid. _____

WARSZAWA

MARZEC

1976

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. generała broni Karola Świerczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGÓLNEJ

JAWNE

Egz. Nr 2

Pplk dypl. Edward LECH

ZASADY ORGANIZACJI I PLANOWANIA MARSZU
PRZEZ PUŁK

Konspekt wykładu

40713
BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr owid. _____

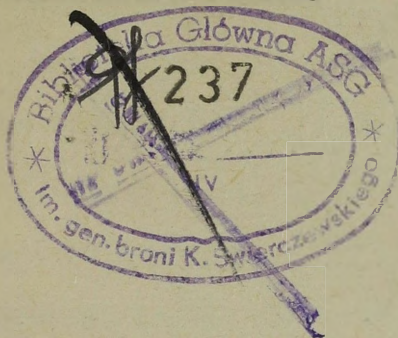
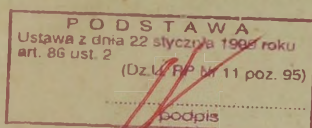
WARSZAWA

MARZEC

1976

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO WP
im. gen. broni K. Swierczewskiego

KATEDRA TAKTYKI OGólNEJ

~~SECRET~~
JAWNE

Egz. nr 40713

PRZEKLASYFIKOWANO
Protokół Nr 12657

ppłk dypl. Edward LECH

Konspekt wykładu

Temat: "Zasady organizacji i planowania marszu przez pułk".

Czas: 2 godziny

Zagadnienia::

I. Ogólne zasady marszu

1. Pojęcia: przegrupowania, przesunięcia i marszu.
2. Możliwości marszowe.
3. Organizacja odpoczynków.
4. Ugrupowanie marszowe.

II. Organizacja i planowanie marszu przez pułk

1. Praca dowódcy pułku.
2. Właściwości pracy sztabu
3. Organizacja zabezpieczenia marszu
 - a/ rozpoznanie
 - b/ obrona przeciwlotnicza
 - c/ obrona przed bronią masowego rażenia
 - d/ służba porządkowa ochronna.

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiórów Specjalnych

Nr ewid.

~~40713~~

III. Prowadzenie marszu.

I. Ogólne zasady marszu

1. Pojęcia: przegrupowania, przesunięcia, marszu

Przegrupowanie wojsk - zmiana istniejącego rozmieszczenia sił i środków na określonych kierunkach drogą przesunięcia wojsk z jednych rejonów /rubieży/ w inne w celu stworzenia nowego ugrupowania. Przegrupowanie jest treścią działania, natomiast przesunięcie formą jego realizacji. Przegrupowanie w zależności od sytuacji oraz otrzymanego zadania może być realizowane przed walką i w czasie walki.

Przesunięcie wojsk - jest to zorganizowane przemieszczenie wojsk określonym sposobem, z jednego rejonu do drugiego lub z jednej rubieży na inną.

Przesunięcie może być realizowane za pomocą marszów i przesożów: - transportem kolejowym, wodnym lub powietrznym oraz sposobem kombinowanym, który polega na tym, że część wojsk wykonuje marsz na własnych środkach transportowych, a część koleją, transportem wodnym lub powietrznym.

Marsz - najczęściej stosowane jest przesunięcie wojsk na własnych środkach. W słownictwie wojskowym określamy to nazwą marsz. Pod pojęciem marszu należy rozumieć zorganizowane przesunięcie wojsk w kolumnach po drogach w celu osiągnięcia wyznaczonego rejonu /rubieży/. Zależnie od zadania i sytuacji marsze mogą być wykonywane do frontu, wzdłuż frontu oraz od frontu do tyłu /schemat/.

Marsz do frontu - polega na zbliżaniu się wojsk do npla znajdującego się w obronie, wycofującego się, nacierającego lub maszerującego naprzeciw naszym wojskom. Marsz w kierunku frontu wykonuje się w celu utworzenia zgrupowania wojsk do natarcia, potęgowania wysiłków do rozwinięcia powodzenia lub przejścia do obrony na

kierunku uderzenia nieprzyjaciela, zamiany oddziałów, które utraciły zdolność bojową i do wykonania kontrataków.

Marsz boczny - wykonuje się wzdłuż frontu i może mieć miejsce przede wszystkim w celu przeniesienia wysiłków na nowy kierunek.

Marsz odfrontowy - wykonuje się ^{zamiany oddziałów} podczas przegrupowań i ewentualnie wycofania.

2. Możliwości marszowe

Marsz do rejonu działań bojowych może się odbywać:

- przed wybuchem wojny /w okresie zagrożenia/;
- z chwilą wybuchu wojny;
- częściowo w okresie zagrożenia i wojny.

Najtrudniejsze warunki powstaną w razie konieczności marszu po wybuchu wojny, a szczególnie w razie zastosowania broni jądrowej. Wówczas powstaną olbrzymie zniszczenia obiektów i linii komunikacyjnych, rozległe rejonys skażeń promieniotwórczych, zawały i pożary oraz masowe wędrówki ludności.

Wspomniane czynniki wywra wpływ na tempo marszu, a zatem i na osiągnięcie gotowości wojsk do działań.

Marsz wojsk zależy od takich czynników jak:

- stan bojowy i przygotowanie wojsk do wykonania marszu;
- uniejętność dowódców i sztabu w kierowaniu marszem;
- stopień oddziaływania npla;
- skuteczność osłony powietrznej oraz stopień zabezpieczenia marszu przez siły i środki OPK;
- ilość wyznaczonych dróg i ich stan techniczny;
- odległość marszu i zakładane tempo.

Na podstawie wieloletnich doświadczeń przyjęto następujące średnie normy możliwości marszowych.

Dla kolumn mieszanych:

- w dzień 20-30 km/godz.;

- w nocy 15-20 km/godz.;

Dla kolumn samochodowych:

- w dzień 30-40 km/godz.;

- w nocy 25-30 km/godz.

Podane normy nie są stałe i w zależności od istniejących warunków mogą nastąpić pewne odchylenia.

Np. w nocy przy częściowym maskowaniu świateł, w warunkach użycia noktowizorów, przy świetle księżyca oraz po drogach z sygnalizacją świetlną w jednokierunkowych - prędkości marszu mogą być zbliżone do dziennych. Również i w dzień na skutek silnej mgły, czy dużych opadów, prędkość marszu może być (dużo) mniejsza. Duży wpływ na prędkość marszu ma stan dróg. Znacznie mniejsza będzie prędkość marszu po drogach na przełaj, po drogach zniszczonych i pylistych. Dlatego podczas planowania marszu kalkulację należy przeprowadzać oddzielnie na każdy odcinek drogi uwzględniając aktualnie istniejące warunki marszu.

3.4.2 Dla ZT wyznacza się 2-3 drogi marszu lub pas marszu, którego szerokość powinna zapewniać możliwość wyboru odpowiedniej ilości dróg marszu i wynosić średnio 20-30 km. Odległość między drogami ZT nie powinna być mniejsza niż 5 km /w celu uniknięcia rażenia jednym ładunkiem jądrowym średniego kalibru kolumn na dwóch drogach marszu/, a zewnętrznymi drogami sąsiednich ZT 10-20 km. Jest to podyktowane koniecznością zapewnienia warunków wykonania manewru podczas przegrupowania lub rozwinięcia ZT do działań /schemat/.

3. Organizacja odpoczynków **3.4.3**

Podczas marszu wojsk wyznacza się odpoczynki krótkie, długie, dzienne /nocne/ i dobowe.

Konieczność organizowania odpoczynków w marszu wynika między

innymi z potrzeb materiałowych /np. uzupełnienie paliwa/, wymagań technicznych /obsługa techniczna, naprawa sprzętu/ oraz ze zmęczenia stanów osobowych i spożycia posiłków.

/Schemat/.

Odpochniki krótkie - 20-30 ` wyznacza się co 2-3 godz. marszu, z tym, że pierwszy odpochnik z zasady po 2 godz. W trudnych warunkach marszu /zły stan dróg, niepomysłne warunki atmosferyczne/ czas trwania i częstotliwość krótkich odpochników mogą być większe. W czasie krótkich odpochników sprawdza się ogólny stan techniczny pojazdów.

Odpochniki długie - 2-4 godz. przewiduje się zwykle na początku drugiej połowy marszu dobowego. Długie odpochniki przeznacza się na: sprawdzanie stanu technicznego pojazdów oraz usunięcie wykrytych niesprawności, a w razie potrzeby wykonanie naprawy bieżącej i obsługi technicznej; uzupełnienie materiałowe, spożycie gorącego posiłku, odpochnik kierowców.

Długich odpochników nie wyznacza się w nocy, w zimie podczas silnych mrozów i podczas marszu na odległość mniejszą niż odległość marszu dobowego.

Odpochnik dzienny /nocny/ wyznacza się w ramach każdej doby marszu, jeżeli marsz planowany jest na przeciąg kilku dni. Czas trwania odpochniku dziennego /nocnego/ może wynosić 6-10 godz.

Wynika to z następujących kalkulacji:

marsz 10-12 godz.

4 krótkie odpochn. 2- 2 godz.

1 długi odpochn. 2- 4 godz.

14-18 godz.

Pozostało 6 - 10 godzin.

W ramach odpoczynku dziennego /nocnego/ wykonuje się te same czynności co na odpoczynku długim, a ponadto przewiduje się czas na sen.

Odpoczynki dobowe - mogą być organizowane po kilku dobach marszu. Na krótkie odpoczynki wojska zatrzymują się w kolumnach, zachowując między pojazdami, pododdziałami i oddziałami odległości w jakich wykonywany jest marsz. Pojazdy w kolumnach zatrzymują się po prawej stronie drogi. Podczas odpoczynków długich, dziennych /nocnych/ oraz dobowych wojska schodzą z drogi marszu i rozmieszczają się w sposób rozśrodkowany wzdłuż bocznych dróg w kolumnach batalionowych lub kompanijnych, tak aby utrzymać stałą gotowość bojową i jak najmniej czasu stracić na ponowne wyciąganie kolumn. W planowanym rejonie odpoczynku nie powinno być miast i większych przeszkód wodnych. Ponadto rejon odpoczynku powinien zapewnić:

- zjazd wozów bojowych i pojazdów mechanicznych z drogi;
- sprzyjające warunki maskowania;
- możliwości zorganizowania zaopatrzenia;
- możliwość zmiany ugrupowania marszowego.

4. Ugrupowanie marszowe - jest to celowe rozmieszczenie się w kolumnach do marszu. Ugrupowanie marszowe ZT /oddziału/ zależy od tego, czy przesuwa się on przed, czy po wybuchu wojny, od otrzymanego zadania, odległość od npla i przewidywanego charakteru jego działań, ewentualnego zamiaru prowadzenia hoju spotkaniowego, ilości dróg i warunków terenowych. We wszystkich wypadkach powinno ono zapewniać szybkie tempo marszu, swobodę manewru i rozwinięcie wojsk do walki, najmniejszą wrażliwość na oddziaływanie npla, ekonomiczne zużycie sił i środków oraz utrzymanie ciągłego dowodzenia.

Ugrupowanie marszowe ZT /oddziału/ składa się: z ubezpieczeń marszowych, kolumn sił głównych i jednostek /pododdziałów/ tyłowych.

W przewidywaniu boju spotkaniowego lub konieczność prowadzenia innych form działań z wojskami lądowymi npla w skład ugrupowania może wejść OW.

/Schemat/4

Ubezpieczenie marszowe - powinno zapewnić ciągłość marszu kolumn sił głównych poprzez osłonę przed niespodziewanym uderzeniem npla, zapewnić dogodne warunki wejścia do walki oraz niedopuszczyć do przenikania organów rozpoznania i grup specjalnych do ubezpieczanych kolumn.

Schemat 7

W marszu dofrontowym - każdy pułk pierwszego rzutu wysyła awangardę w sile wzmocnionego batalionu /dwie kcz/ na odległość 12-15 km. Awangarda z kolei wysyła szpicę w sile od plutonu do kompanii na odległość 3-5 km. Ubezpieczenia boczne i tylne stanowią z zasady szpice posuwające się w odległości 3-5 km od sił głównych. Ponadto na szczególnie ważne kierunki wysyła się ubezpieczenie stałe z zadaniem uchwycenia i utrzymania rubieży i obiektów w ciągu określonego czasu.

W marszu wzdłuż frontu - z pułku wysyła się oddział boczny na odległość 8-12 km od osi marszu sił głównych oraz SzCz i SzT.

W marszu odfrontowym wysyła się ariergardę w sile batalionu piechoty na odległość 12-15 km od ogona sił głównych oraz SzB i SzCz. Pułki maszerujące za innymi pułkami wysyłają ubezpieczenie bezpośrednie, a ponadto gdy istnieje zagrożenie wysyłają również ubezpieczenie na skrzydła i do tyłu.

Dla wzmocnienia obrony kolumn sztabowych, raketowych i tyłowych

należy przydzielać odpowiednią ilość piechoty lub czołgów znajdujących się najbliżej tych elementów w ugrupowaniu marszowym. Pododdziały wyznaczone do ubezpieczenia marszowego powinny być zdolne do prowadzenia samodzielnej walki z nieprzyjacielem naziemnym oraz pokonania napotykaných na drodze zapór i odcinków skażonych. W tym celu należy je wzmocnić artylerią, a ponadto pododdziały piechoty czołgami, a pododdziały czołgów pododdziałami piechoty, saperami, chemikami i środkami przeciwlotniczymi. Ubezpieczenie wyznacza się zwykle na cały czas marszu.

- Podczas odpoczynków długich oraz dziennych /nocnych/ ubezpieczenie marszowe działa w/g zasad ubezpieczeń na postoju. Awangarda może przekształcać się w oddział czat, szpice w czaty, a patrole wysyłane z pododdziałów w placówki. Ponadto z poszczególnych pododdziałów mogą być dodatkowo wydzielane patrole, posterunki obserwacyjne lub podsłuchy. Odległość tych ubezpieczeń od sił głównych będzie w zasadzie taka sama jak w czasie marszu. Z chwilą rozpoczęcia marszu, jeżeli nie nastąpiła zmiana ubezpieczeń, poszczególne elementy ubezpieczeń przyjmują ponownie formę ubezpieczeń marszowych.

Siły główne maszerują w kolumnach batalionowych oddalonych od siebie nie mniej niż 5 km. Odległość między kompaniami piechoty wynosi 200 m. Pododdziały czołgów maszerują w kolumnach kompanijnych. Odległość między kompaniami czołgów wynosi 2-3 km.

Tyły ZT /oddziału/ maszerują w odległości 5-10 km za siłami głównymi.

Oddział wydzielony - może być wysłany dla uchwycenia:

- rubieży wejścia do walki sił głównych;
- dogodnej rubieży do rozegrania boju spotkaniowego jeżeli nie jest możliwe wcześniejsze uchwycenie jej przez ubezpieczenia;

- węzłów dróg, przepraw gdy istnieje zagrożenie uchwycenia ich przez npla.

Dywizja wysyła OW zazwyczaj w sile od wzmocnionego batalionu do pułku. Jeżeli wykonuje marsz w szerokim pasie może wysłać kilka OW, każdy w sile batalionu.

Pułk może wysłać OW w sile do wzmocnionego batalionu. OW o wielkości pułku wysyła się zwykle na odległość 50-70 km /2-3 godz. marszu/, a batalionu 30-50 km /1-2 godz. marszu/. Głębokość ugrupowania marszowego zależy od ilości dróg, stanu ukończenia wojsk ZT /oddziału/ i pododdziałów wzmocnienia oraz ustalonych odległości między pojazdami, pododdziałami i oddziałami.

Odległość między pojazdami zależy od prędkości marszu oraz widoczności i może wynosić 25-50 km. W czasie gośledzi, po drogach stromych i z ostrymi zakrętami oraz podczas pokonywania strefy skażenia promieniotwórczego należy zwiększać te odległości.

II. Organizacja i planowanie marszu przez pułk

1. Praca dowódcy pułku

Praca dowódcy pułku nad organizacją marszu rozpoczyna się po otrzymaniu zarządzenia wstępnego, lub rozkazu bojowego do marszu. W każdej sytuacji zaleca się stosować metodę równoległego wypracowywania decyzji na kilku szczeblach dowodzenia oraz równoczesnego wykonywania przedsięwzięć przygotowawczych w pułku, batalionie i kompanii. ~~Decyzje~~ do marszu dowódca pułku podejmuje w wyniku analizy zadania i oceny położenia. Analizę zadania przeprowadza dowódca pułku samodzielnie lub wspólnie z szefem sztabu. Analizując zadanie dowódca pułku powinien zrozumieć i wyjaśnić następujące zagadnienia:

- zamiar przełożonego na czas marszu i po jego wykonaniu /zajęcie rejonu wyjściowego lub rozpoczęcie działań bezpośrednio z marszu/;
- odległość i czas przeznaczony na wykonanie marszu;

- ilość dróg punkt /linie/ wyjściowy i wyrównania;
- rejony odpoczynków i ześrodkowania /rubieże rozwinięcia/;
- wpływ działania sił i środków szczebla wyższego na marsz pułku.

Z analizy zadania dowódca pułku powinien wyciągnąć następujące wnioski:

- jakie przyjąć ugrupowanie marszowe;
- sposób ubezpieczenia marszu;
- współdziałanie z sąsiadami zabezpieczającymi marsz pułku;
- jakie czynności należy wykonać, żeby przygotować pododdziały pułku do marszu;
- jakie dane ma przygotować sztab do podjęcia decyzji.

Po analizie zadania dowódca pułku przeprowadza kalkulację czasu /jeżeli nie powierzy tej czynności szefowi sztabu/. W ramach kalkulacji czasu należy wydzielić czas /dzienny, nocny/ na:

- marsz pułku i osiągnięcie gotowości do dalszych działań po jego zakończeniu;
- organizację marszu przez podległe szczeble dowodzenia oraz przygotowanie wojsk do marszu;
- organizację marszu pułku.

Efektem kalkulacji czasu winien być plan pracy dowódcy i sztabu nad organizacją marszu.

Następnie dowódca pułku wydaje wytyczne dla sztabu do organizacji rozpoznania i wydania zarządzeń wstępnych dla dowódców pododdziałów oraz przygotowania danych do decyzji.

W wytycznych do zarządzeń wstępnych między innymi podaje się:

- ogólną odległość marszu;
- drogi /kierunek/ marszu;
- sposób przygotowania wojsk do marszu /uzupełnienie środków materiałowych, czas wydania posiłku, przygotowanie lub wyciąganie kolumn itp./;
- miejsce, czas i sposób otrzymania zadania.

Optymalny sposób przesunięcia wojsk określa się na podstawie oceny położenia w ramach, której rozpatruje się kolejno nieprzyjaciela, wojska własne, sąsiadów, sytuację skażeń i zakażeń, teren, warunki klimatyczne, porę roku i doby.

Ocena nieprzyjaciela - polega na ustaleniu:

- gdzie /w jakiej odległości/ znajduje się npl, jego siła, skład i rodzaj działań;
- rubieży możliwego zetknięcia się z nplem w czasie marszu;
- możliwość oddziaływania npla na pułk z powietrza;
- prawdopodobne rejony wysadzenia desantów i grup dywersyjnych;
- jakich wiadomości brak o nplu i jak je zdobyć.

Na podstawie oceny npla dowódca pułku określa:

- rodzaj zagrożenia ze strony npla;
- rubieże na których może dojść do spotkania;
- rubieże, które należy opanować awangardą lub OW;
- zamierzenia w zakresie rozpoznania, ubezpieczenia, opłot OPBMAR oraz walki z desantami powietrznymi i grupami dywersyjnymi npla.

W ocenie sił własnych dowódca pułku rozpatruje:

- ukompletowanie i rozmieszczenie pododdziałów;
- zdolność bojową i marszową pododdziałów;
- środki wzmocnienia i ich wpływ na wykonanie zadania;
- stan zaopatrzenia materiałowo-technicznego;
- stopień napromieniowania.

Wnioski z tej oceny służą do określenia:

- miejsca i zadań dla pododdziałów w ugrupowaniu marszowym;
- podziału sił i środków;
- sposobu ubezpieczenia marszowego;
- sposobu zabezpieczenia materiałowo-technicznego.

Ocenę sąsiadów - przeprowadza się w warunkach przesunięcia w bezpośredniej styczności z nimi lub ich rozmieszczenia na kierunku przesunięcia pułku. Ponadto dowódca rozpatruje zakres i rodzaj pomocy udzielanej przez siły i środki OTK.

Dane z oceny sąsiadów stanowią podstawę do określenia wpływu na przebieg marszu pułku sąsiednich oddziałów oraz terytorialnych sił i środków, sposobu współdziałania z nimi i utrzymania łączności, możliwości wykorzystania dróg obejścia itp.

Oceniając sytuację skażeń i zakażeń dowódca pułku na podstawie tych danych, które posiada, ustala stopień skażenia terenu i powietrza w chwili podejścia wojsk do skażonych rejonów oraz możliwości ich pokonania lub obejścia.

Sytuacja skażeń i zakażeń powinna być na bieżąco uaktualniana w miarę napływu nowych danych.

Ocenę terenu - przeprowadza się na podstawie mapy, zdjęć lotniczych, opisów wojskowo-geograficznych, danych ze sztabu wyższego i wiadomości własnego rozpoznania. W ocenie terenu należy szczególną uwagę zwrócić na stan dróg marszu, określenie rejonów utrudniających marsz, szybkość marszu na poszczególnych odcinkach dróg, najdogodniejsze rejonu odpoczynku, rejonu możliwego zetknięcia się z nplem i dogodne rubieże do rozwinięcia wojsk.

W wyniku oceny terenu dowódca pułku określa:

- drogi marszu /jeśli nie zostały wyznaczone/;
- rejonu odpoczynku i sposób rozmieszczenia w nich wojsk;
- miejsce czołgów i innego sprzętu ciężkiego w ugrupowaniu marszowym;
- szybkość marszu;
- sposób obejścia najwrażliwszych odcinków dróg;
- możliwe zmiany ugrupowania w czasie marszu;
- czynności w zakresie zabezpieczenia inżynieryjnego;
- rubieże dogodne do prowadzenia boju spotkaniowego.

W toku oceny położenia należy również określić wpływ pogody, pory roku i doby na wykonanie marszu.

W czasie oceny położenia dowódca wysłuchuje wniosków i propozycji lub odpowiedzi na pytania poszczególnych oficerów sztabu i szefów rodzajów wojsk i służb dotyczących npla, terenu, dróg, sytuacji skażeń, kalkulacji marszu, ugrupowania i sposobu formowania kolumn, organizacji dowodzenia i zabezpieczenia marszu.

W wyniku oceny położenia dowódca wyciąga wnioski ogólne, które stanowią treść decyzji powziętej z mapy - dotyczą one:

- do zabezpieczenia pułku*
- ugrupowania marszowego;
- rozp. i ugrup.*
o podziału sił i środków
- podziału sił i środków;
- o dr. i temp. marszu*
- drogi i tempa marszu;
- o czasie rozp. i ugrup.*
- czasu rozpoczęcia i zakończenia marszu;
- o rejonach odpoczynku*
- rejonów i czasu odpoczynków;
- o składzie i zadaniach zabezpieczenia marszowego*
- składu i zadań zabezpieczeń marszowych;
- o organizacji dowodzenia*
- organizacji dowodzenia;
- o sposobie zabezpieczenia marszu*
- sposobu zabezpieczenia marszu.

Przewidując zetknięcie się z nplem lub konieczność pokonania rejonów zniszczeń lub stref skażeń precyzuje również zamiar działań w tych warunkach.

Zadania pododdziałom dowódca pułku może postawić osobiście lub przez oficerów sztabu. W zadaniach do marszu podaje się:

- wiadomości o nieprzyjacielu;
- zadania wojsk działających w przodzie i zadania sąsiadów;
- zadanie pułku;
- drogę marszu, punkt wyjściowy i punkty /linie/ wyrównania, rejon odpoczynków;
- skład i zadania OW /jeśli się go wysyła/;
- skład i zadania zabezpieczenia marszowego, miejsce pododdziałów w kolumnie marszowej sił głównych, miejsce i zadania pododdziałów artylerii, OPpanc, OZR, tyłów i SD oraz kalkulacje marszowe
- obowiązujące meldunki i zastępców.

2. Właściwości pracy sztabu

Poważną rolę w procesie podejmowania, opracowania i przekazania decyzji spełniają oficerowie sztabu oraz szefowie rodzajów wojsk i służb. Przygotowują oni dla dowódcy dane o nplu, terenie, sieci dróg i sytuacji promieniotwórczej. Opracowują i przedstawiają kalkulacje marszu, propozycje ugrupowania, organizację dowodzenia i łączności.

Dane do decyzji dowódcy oficerowie sztabu przygotowują w formie graficznej na swoich mapach roboczych i w notatnikach.

Ponadto na podstawie decyzji dowódcy pułku opracowują rozkaz do marszu oraz zarządzenia w zakresie zabezpieczenia marszu.

Jedną z najważniejszych i najbardziej czasochłonnych prac podczas planowania marszu jest przygotowanie przez oficerów sztabu kalkulacji i obliczeń marszu. Mogą być one wykonane w następującej kolejności:

a/ ustalenie głębokości ugrupowania marszowego pułku /schemat/

$$G_u = \frac{P \cdot O_d}{1000} + O_k$$

G_u - głębokość ugrup. w km

P - ilość pojazdów w kolumnie

O_d - odległość między pojazdami w m

O_k - suma odległości między pododdziałami i członami kolumny ugrupowania marszowego pułku w km

Przykład: 300 pojazdów, odległość 50 m. Suma odległości między pododdziałami i członami ugrupowania 254 m

$$G_u = \frac{300 \cdot 50}{1000} + 25 \text{ km} = 154 \text{ m} + 254 \text{ km} = 404 \text{ m};$$

b/ Podział drogi na odcinki 10-20 km /na mapie/

c/ Obliczenie odległości marszu z mapy w km

Oblicza się od punktu wyjściowego do najdalszego punktu w nakazanym rejonie ześrodkowania.

d/ Obliczenie szybkości marszu na poszczególnych odcinkach drogi.

e/ Obliczenie czasu na ześrodkowanie pułku w nowym rejonie - jest to czas potrzebny na przejście do nowego rejonu tej części kolumny marszowej pułku, która na skutek rozpoczęcia ześrodkowania się kolumn w przodzie /będących w nowym rejonie/ rozpocznie dalsze przesuwanie ze zmniejszoną szybkością o 1/2 lub 3/4 prędkości na danym odcinku drogi. Schemat.

$$T_z = \frac{G_u - G_r}{V}$$

T_z - czas ześrodkowania pułku w godz.

G_u - głębokość kolumny pułku w km

G_r - głębokość rejonu ześrodkowania w km

V - szybkość marszu podczas ześrodkowania

Przykład

G_u - 30 km

G_r - 15 km

V - 154 m/godz.

$$T_z = \frac{30 \text{ km} - 15 \text{ km}}{154 \text{ m/godz}} = 1 \text{ godz.}$$

f/ Obliczenie czasu potrzebnego na marsz i ześrodkowanie.

g/ Obliczenie ogólnego czasu potrzebnego na wykonanie marszu, odpoczynki i zajęcie rejonu. Schemat

$$T_m = \frac{D_1}{V_1} + \frac{D_2}{V_2} + \dots + \frac{D_n}{V_n} + T_o + T_z$$

T_m - ogólny czas na wykonanie marszu /w godz./

$D_{1,2} \dots n$ - długość odcinków drogi wyznaczonych w/g szybkości marszu /w km/.

$V_{1,2} \dots n$ - szybkość marszu na danym odcinku /w km/godz./

T_o - czas na odpoczynki /w godz./

T_z - czas na ześrodkowanie się w wyznaczonym rejonie /w godz./.

n/ Obliczenie czasu przekroczenia punktu /linii/ wyjściowego, punktów /linii/ wyrównania przez poszczególne człony kolumny marszowej pułku /sił głównych/. Schemat.

Czas przekroczenia punktu dla czoła sił głównych podaje zwykle wyższy przełożony. Czas przekroczenia punktu przez poszczególne człony kolumny oblicza się w/g wzoru

$$T = T_1 + \frac{Gu + Od}{V} \cdot 60$$

T = Czas przekroczenia punktu przez czoło kolumny.

T_1 - czas przekroczenia punktu przez czoło kolumny poprzedniej

Gu - głębokość kolumny poprzedniej.

Od - odległość między czołem kolumny a ogonem kolumny poprzedniej.

V - szybkość marszu w km/godz.

Przykład

Obliczyć czas przekroczenia punktu przez czoło kolumny bp maszerującej za bp w przodzie

T_1 - 20.00; Gu - 3 km; Od - 54 m V - 20 km/godz.

$$T = 20.00 + \frac{3 \text{ km} + 0.54 \text{ km}}{20} \cdot 60 = 20.00 + \frac{480}{20} = 20.00 + 24' = 20,24$$

Opracowanie decyzji dowódcy pułku do marszu

Decyzję dowódcy przedstawia się w formie graficznej na mapie roboczej i legendzie - Schemat

Na mapie przedstawia się:

- ugrupowanie pułku w rejonie wyjściowym i czas wymarszu poszczególnych pododdziałów;
- drogi marszu z podziałem na odcinki;
- punkt wyjściowy i wyrównania oraz terminy ich przekroczenia przez poszczególne kolumny;
- rejon odпочыnków i czas ich trwania;

- rejon ześrodkowania i czas jego osiągnięcia przez pododdziały;
- drogi obejścia i zapasowe przeprawy;
- położenie wojsk npla i wojsk własnych działających w przodzie;
- miejsca rozmieszczenia posterunków regulacji ruchu;
- rejony osłaniane przez wojska OPL;
- rejony zabezpieczenia materiałowo-technicznego i medycznego;
- ugrupowanie marszowe.

3. Organizacja zabezpieczenia marszu

Zabezpieczenie wojsk w czasie marszu ma na celu zapewnienie sprawnego wykonania marszu w nakazanym czasie, niedopuszczenie do niespodziewanego napadu naziemnego i z powietrza, stworzenie wojskom maszerującym warunków skutecznego przeciwdziałania poczynaniom npla oraz zachowanie pełnej gotowości bojowej wojsk do działań w dowolnym okresie marszu.

Zabezpieczenie marszu pułku - odpowiednio do ilości posiadanych sił i środków organizuje dowódca pułku na podstawie otrzymanego zadania oraz powziętej decyzji. Ponadto uwzględnia się przedsięwzięcia przełożonego oraz możliwości i zakres wykorzystania sił i środków OTK.

a/ Rozpoznanie.

Do głównych zadań rozpoznania w marszu należy:

- wykrycie npla w jak największej odległości, ustalenie jego sił, składu ugrupowania oraz możliwości i charakteru działania;
- wykrycie i ustalenie rejonów wyrzucenia /wysadzenia/ i działania desantu powietrznego i grup dywersyjnych;
- zebranie niezbędnych wiadomości o drogach i przyległym terenie.

Bezpośrednim organizatorem jest st.pom.SSz d/s rozp.

W realizacji tego przedsięwzięcia współpracuje z szefami rodzajów wojsk i służb. Na mapie roboczej opracowuje plan rozpoznania.

Dzieli w/g zadań posiadane siły i środki rozpoznania, konkretyzuje terminy oraz sposoby wykonania przez nie zadań i utrzymania z nimi łączności.

b/ Obrony przeciwlotnicza.

Obronę przeciwlotniczą planuje SSz pułku wspólnie ze st.pom. /Szefem OPL/. W czasie planowania OPL ustala się: rozmieszczenie środków przeciwlotniczych w ugrupowaniu marszowym i sposób ich przesunięcia w czasie marszu; sposób organizacji obserwacji powietrznej; powiadamiania i łączności, sposoby maskowania wojsk; działanie wojsk w razie nalotów małych i dużych grup samolotów nieprzyjaciela.

Obronę przeciwlotniczą podczas marszu zapewniają środki OPL pułku /dywizji jeżeli są planowane/ oraz rozwinięty na kierunku przegrupowania system OPL armii i OPK.

Wojska OPL wyższego szczebla osłaniają pułk przede wszystkim podczas przechodzenia przez punkty newralgiczne /ciaśniny, węzły dróg, przeprawy/ oraz w rejonach odpoczynku i ześrodkowania.

c/ Obrona przed bronią masowego rażenia.

Przedsięwzięcia OPBMR zgodnie z wytycznymi dowódcy i SSz uzgadnia i planuje st.pom.SSz d/s oper. we współpracy z szefami służb, kwatermistrzem i st.lekarzem pułku. Określają oni zamierzenia w odniesieniu do takich przedsięwzięć, jak: prognozowanie sytuacji skażeń i zakażeń oraz stref zniszczeń na drodze marszu i w rejonach odpoczynku /ześrodkowania/; najbardziej celowych sposobów pokonywania stref skażeń i zniszczeń; przygotowanie dróg manewru; rozśrodkowanie i maskowanie wojsk oraz zapewnienie obrony wojskom w rejonach odpoczynku /ześrodkowania/; wykonywanie profilaktycznych przedsięwzięć sanitarno-epidemicznych;

usuwania skutków użycia przez npla broni masowego rażenia;

c/ Służba porządkowo-ochronna.

Podstawą do zorganizowania przez sztab pułku służby porządkowo-ochronnej są zadania sztabu nadrzędnego oraz wytyczne dowódcy pułku lub SSz.

Służbę porządkowo-ochronną organizuje się w rejonie rozmieszczenia pułku przed rozpoczęciem marszu, na drogach wyciągania kolumn do punktu wyjściowego, na drogach marszu, w rejonach odpoczynku, na drogach rozwinięcia wojsk do boju spotkaniowego i w rejonie ześrodkowania po wykonaniu marszu.

W celu sprawniejszej organizacji i dowodzenia służbą porządkowo-ochronną wyznaczoną drogą dzieli się na odcinki 40-60 km. Ponadto wyznacza się komendanta drogi oraz komendantów odcinków i rejonów /odpoczynków, ześrodkowania/. Do służby porządkowo-ochronnej wyznacza się oprócz etatowego pododdziału również i inne pododdziały w zależności od zadań jakie mają do wykonania.

Służba porządkowo-ochronna może być rozwijana przed wymarszem wojsk na całą drogę jeśli wystarcza sił i środków lub też kolejno odcinkami. W miarę zbliżania się do rubieży prawdopodobnego spotkania się z nplm służbę porządkowo-ochronną organizuje się w ślad za awangardą. Jeżeli pułk wykonuje marsz w składzie dywizji, to służbę porządkowo-ochronną zabezpiecza dywizja.

Pułk zaś może być odpowiedzialny za służbę porządkowo-ochronną na wyznaczonym odcinku drogi. Ponadto pułk zabezpiecza regulację ruchu przy wyjściu z rejonu rozmieszczenia do punktu wyjściowego, przy wejściu do rejonu odpoczynku i ześrodkowania oraz podczas rozwijania w kolumny pododdziałów przy wychodzeniu na rubież wejścia do walki. Należy również przewidzieć pilotów do prowadzenia poszczególnych członów kolumny.

III. Prowadzenie marszu

Pomyślne przeprowadzenie marszu zależy nie tylko od jego dobrej organizacji, ale również od właściwej pracy dowódcy i sztabu oraz czynności pododdziałów w toku jego realizacji. Dowódca przy pomocy oficerów sztabu i szefów rodzajów wojsk i służb musi bez przerwy kontrolować sposób pełnienia służby porządkowo-ochronnej, porządek marszu wojsk, przestrzeganie zasad maskowania i dyscypliny marszu oraz terminowość przekraczania przez wojska wyznaczonych punktów.

Dowódca powinien być na bieżąco zorientowany w położeniu wojsk własnych i npla i odpowiednio do tego korygować plan marszu, stawiając dodatkowe zadania pododdziałom. Szczególnie ważnym zagadnieniem jest organizacja wyjścia pułku z rejonu rozmieszczenia na wyznaczoną drogę marszu. W tym celu należy wyznaczyć dla każdego pododdziału drogę do ustawienia się w kolumnie. Ponadto należy ustalić dla każdego pododdziału czas rozpoczęcia wyciągania kolumny i czas wejścia na drogę wyprowadzającą do punktu wyjściowego.

Punkt wyjściowy wyznacza się w odległości nie mniejszej jak 5 km od rejonu z którego rozpoczyna się marsz. Umożliwia to wyciągnięcie kolumny batalionowej.

W wypadku, gdy marsz rozpoczyna się z miejsca dyslokacji, wówczas punkt wyjściowy wyznacza się w odległości 20-30 km od miejsca rozmieszczenia. Jest to spowodowane koniecznością zapewnienia warunków szybkiego i jednoczesnego opuszczenia garnizonu przez stacjonujące w nim jednostki. Przejście każdej kolumny przez punkt wyjściowy powinno nastąpić po oddaleniu się na ustaloną odległość kolumny maszerującej w przodzie. Nie wolno dopuścić do tworzenia się zgrupowań i zatorów na punktach ^{wyjściowych} przejścia.

W celu udzielenia pomocy dowódcom pododdziałów w formowaniu i wyjściu kolumn na planowaną drogę marszu wyznacza się na szczeblu pułku odpowiedzialnych oficerów sztabu i szefów rodzajów wojsk i służb.

Dla regulowania prędkości ruchu kolumn wyznacza się linie /punkty/ wyrównania w odstępach wynagajających 2-3 godzin marszu. W czasie marszu pułku w warunkach oddziaływania npla należy przestrzegać następujących zasad:

- w razie nalotu samolotów npla zwiększyć odległość między pojazdami i pododdziałami, nie przerywając marszu. Ogień do samolotów prowadzą wszystkie środki plot oraz pododdziały z broni strzeleckiej;
- w wypadku użycia przez npla broni masowego rażenia, stany osobowe nakładają środki ochronne, nie rażone kolumny ^{oddają} oddają się jak najszybciej od rejonów uderzeń. Wyznaczone grupy przeprowadzają ewakuację porażonych ludzi i sprzętu nadającego się jeszcze do użytku. Częściowe zabiegi przeprowadza się bez przerywania marszu /wykonują sami żołnierze za pomocą etatowych środków/, a całkowite na długich odpoczynkach lub po przybyciu do wyznaczonego rejonu. W razie skażenia środkami trującymi zabiegi te przeprowadza się natychmiast.
- W wypadku gdy drogiczą silnie skażone środkami promieniotwórczymi i pokonanie ich może spowodować wchłonięcie przez ludzi dawek promieniowania wyższych od dopuszczalnych norm należy szukać dróg obejścia. Gdy jest to niemożliwe wówczas marsz pułku na rozkaz dowódcy dywizji może być wstrzymany do czasu gdy obniży się do dopuszczalnych norm natężenia napromieniania terenu;

- walkę z nplem /grupy dywersyjne, desant/ pułk podejmuje wówczas, gdy bezpośrednio oddziaływuje ona na ugrupowanie marszowe pułku. Główne siły pułku rozwijają się na rozkaz dowódcy dywizji;
- duże obszary objęte pożarem w zasadzie obchodzi się nie angażując sił i środków do ich likwidacji.

Marsz kończy się po osiągnięciu przez pułk nakazanego rejonu /rubieży/ lub z chwilą rozwijania pułku do walki.

Zakończenie

W wykładzie zostały omówione podstawowe zasady planowania organizacji i wykonania marszu przez pułk. Przekazane wiadomości powinny stanowić podstawę do studiowania tej problematyki. Materiałów na ten temat jest dość dużo i nie powinniście mieć trudności z ich przyswojeniem.

Literatura:

- Działania bojowe pułku - podręcznik Nr bibl. 0118.
- Właściwości pracy sztabu pułku podczas organizacji i kierowania marszem - skrypt Nr bibl. Pf 22852.
- Biuletyn Informacyjny Nr 4 /109/ str. 19-45 nr bibl. 015904.
- Regulamin Walki Sił Zbrojnych PRL /dywizja-pułk/ str. 97-109.

Opracował:

Wydruk w 5 egz.

St. wykł. Katedry TO

Egz. nr 1-5 Bibl. Szkol.

ppłk Edward L E C H

Wyk. ppłk LECH

Druk. E.K.

Nr ks. masz. Pf 36/75/K-12

BIBLIOTEKA NAUKOWA ASG WP
Archiwum Działu Zbiorów Specjalnych
Nr ewid. _____

~~140213~~

~~Biblioteka Główna ASG
94237
IV
Im. gen. broni K. Świerca~~